

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezso ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---	---	---	--

Német városok: — magyar városok.

Nagyon sokféle szempontból lehetne összehasonlítást tenni a német városok és magyar városok között és minden esetben nagy különbségeket lehetne megállapítani. Ezek a különbségek azonban, sajnos, nem a magyar városok javára szólnak, szívesen elhagyjuk az általános összehasonlítást és csupán egy olyan szempontból fogjuk kimutatni a magyar és a német városok között való különbséget, amelynek most egy mozgalom révén különös aktualitása van.

Németországban ugyanis mozgalom indult meg a városok vezetőinek körében, hogy tartsanak kongresszust az általános élelmiszerdrágaság miatt, amely a nagy szárazság folytán feltétlenül be fog következni a télen. A mozgalom eszméje a délnémet városok vezető hatóságainak részéről indult ki.

Már eddig is, ebből a rövidke hírből egy óriási különbség csak úgy kiabál kifelé. És ez első sorban az, hogy Németországban nem is tudják, hogy mi a drágaság, — a mi viszonyainkhoz mérten. Ezzel nem azt mondjuk, hogy Németországban nincs drágaság, mert elvégre is ezt a németek jobban tudják, de az a drágaság, ami ott van és lesz, a miénkhez képest igazán szóra sem érdemes. Jönnének csak a jó németek hozzánk, vagy lenne náluk olyan drágaság, mint nálunk, mit szólnának, hogy mozgolódnának akkor?

És itt már ismét magától kínálkozik egy óriási nagy különbség. Ők, azaz hogy a németek mozgalmat indítottak már most előre — egy: majd a télen, ha fagy — bekövetkezendő drágaság ellen. Mi magyarok pedig még akkor sem mozdulunk, amikor már régen be következett, sőt javában szenvedjük a drágaságot. Pedig olyan drágaság, amilyen nálunk ma van, előreláthatólag be sem fog következni Németországban.

Levonva a következtetést az eddigi összehasonlításból, kiderül, hogy mi magyarok: sokkal türelmesebbek és jámborabbak vagyunk, mikor igazi gazdasági érdekeink megvédéséről van szó, mint a „jámbor németek.

És végül, ami a legjelemezőbb különbség, hogy Németországban a városok hatóságai kezdeményeznek ilyen akciót. No már nálunk mégis csak okosabbak a városok hatóságai. A mi városi hatóságaink bizony nem szereznek maguknak hiába való munkát és fáradságot, elég nekik ugyanis a dolguk. Aztán sokkal jobb szívük is van, minek bántsák őket éppen a legtöbb adót fizető polgárokat, akik a drágaságot csinálják. Mi nek veszélyeztessék ezeknek a létérdekeit. A nagyközönség, ha élni akar, adja meg az árat. Ha nem tudja megadni, akkor pusztuljon, menjen a fenébe, vagy vándoroljon ki, de ne molesztálja a hatóságokat a folytonos panaszaival.

Amint látjuk tehát, van különbség a német városok és a magyar városok között. Ez a különbség azonban úgy megirigyelteti velünk a német városok polgárait.

Interpellációk.

Ne tessék egy cseppet sem megijedni, nincsen szándékunkban országos politikát csinálni. Ezt a szerepet átengedjük az arra hivatott fővárosi lapoknak, a képviselőháznak, a vidéki törvényhatóságoknak és a községeknek. Különösen ez a két utóbbi faktor, a vidéki törvényhatóság és a nagyközönség a hivatott politikus. Ezek most teljesen a derék, a kiváló, az ultraliberális kormány szájaize szerint hallatja a szavát. Ámbátor nem tudjuk, nem-e lesz nálunk is hiába való a nagy felbuzdulás, mert ezekkel a csinált hängulattal aligha lehet majd kihuzni a kormány fájos lábából a tuskét.

De hát nem fecsegünk tovább a politikáról. Majd csak eligazítja az ellenzék a kormánynak és a véderőjavaslatnak a derékalját úgy, hogy isten segítségével beléje pusztul.

Egyelőre megakarunk maradni a lokális politika terén.

Amint még emlékezni méltóztatik, bátrak voltunk még a nyár elején egy és más dologban, különösen közegészségügyi és köztisztaság ügyekben különféle módon interpellációkat előterjeszteni. Felsoroltunk igen sok sérelmes, a közegészségügyre veszedelmes dolgot.

A mi szegény közegészségügyünk igazán szegény, elhagyatott és nagyon is rá van utalva az állami és a városi gondozásra. Rá van utalva, de valami nagyon nem gondozták. Csak körül kell tekintenünk a városban szerte-széjjel. Majd meglátjuk, hogy ez a mi közegészségügyünk micsoda mostoha bánás-

módban részesül. Sajnos, nálunk minden belepusztul, beléje ful a sporolásba. A jelszó: spórolni kell. Spórolni minden módon, minden áron. Hogy ez a spórolás milyen drága, arra nem gondolunk.

Az utcákon felburjánzó gazt nem pusztítják, nem gyomlálják ki, mert arra költeni kellene. És minek költeni? Majd csak lelegelik a teheneik!

Nem locsolnak eleget, mert nincsen vizünk. Nem söprik az utcánkat, mert erre a célra nincsen a költségvetésben elegendő fedezet.

De hogy az ilyen takarékoskodó gazdálkodás veszedelmesen rosszra vezet, arra nem gondolunk. Pedig csak az anyakönyvet kellene megézni, meglátnok, hogy ebben az esztendőben milyen nagy volt a gyermekhalandóság, mennyivel több volt általában a halálesetek száma, mint a születéseké. A rendőrség kimutatása szerint állandó otthona van nálunk minden ragályos betegségnek. Most pedig ime, itt van megint a koleraveszedelem. Már Ujpesten van. Onnan a modern technika vívmánya, a vasut gyorsan beviszi az ország minden részébe.

Kérdjük ezekután mindazon illetékes hatóságokat, amelyekhez annak idején idevágó interpellációink intézve voltak:

Mikor tesznek egyszer igazán egy erélyes lépést a köztisztaság és a közegészségügy érdekében?

Mikor?

Az adókievítő bizottság által

augusztus 29-én, kedden megállapított adók:

Szatócsok, dohány- árú, korlátolt kimerő és fűszerkereskedők	Javasoltított	Megállapított
Moldoványi János	80 K	44 K
Szalay Andor	83 K 60 f	83 K 60 f
Denneberg Ignác	86 K	86 K
Sonnenfeld József	86 »	60 »
Bernhardt Lajosné	87 »	22 »
Lovretity Mihály	87 »	84 »
Sugár Sándor	138 »	138 »
Rollberg Dávid	96 »	56 » 12 f
Hechtl József	95 »	91 »
Maskál Lipót	96 »	49 » 50 f
Somorjai Ferenc	127 »	107 »
Strahl István	114 »	114 »
Weisz Samu	118 »	58 »
Tittjung Nándor	124 »	124 »
Buchmann Jakabné	220 »	90 »
Krammer Mór	134 »	134 »
Ádám Mór	136 »	64 »
Ternák Márk	138 »	88 »
Hirschler Vilmos	141 »	141 »
Weitzenfeld Antal	150 »	150 »
Hönig Muki	174 »	174 »
Wildmann János	182 »	147 »
Cserba György	188 »	172 »
Zwillinger Arnold	366 »	271 »

Ifj. Wellisch Géza	286 » 50 f	176 » 50 f
Rosenfeld Albert	250 »	250 »
Butorkereskedők:		
Szelényi Zsigmond	106 »	90 »
Rosenfeld és Weisz	60 »	60 »
Weisz és Haas	120 »	52 »
Varrónők:		
Ernszt Irén	12 »	15 »
Hajnal Istvánné	15 »	10 »
Záffer Zseni	16 »	16 »
Stohl Jánosné	24 »	24 »
Schöffler György	24 »	24 »
Deutsch Izidorné	25 »	25 »
Kazal Julia	30 »	20 »
Jorgovics Sándorné	30 »	25 »
Türkl Etel	30 »	35 »
Kapeller Irén	22 »	20 »
Wiesel Julia	51 »	35 »
Éder Matild	66 »	60 »
Hornyák Julianna	95 »	100 »
Czérnai Imre	100 »	80 »
Weisz Henrik	120 »	120 »
Pinkusz Adolf	45 »	70 »
Szakács Julia	80 »	15 »
Schermann Julia	40 »	15 »
Gaál Teréz	30 »	30 »
Némethné sz. Dely A.	20 »	10 »
Bitz Henrikné	15 »	10 »
Köbling Nővérek	35 »	10 »
Krammer M. zsidó	12 »	12 »

A „Bajai Sport Egylet“

vasárnap délután a Lökertben megrendezett athletikai versenye szintén kitűnően sikerült. Egyéni számokban a Zomboriak szóhoz sem jutottak. Legszébb eredményt Devich Dezső érte el, ki öt versenyszámban vett részt s valamennyiben fényes győzelmet aratott. Imponáló győzelme volt a magasugrásban, ahol az összes magasságokat javítás nélkül ugorta. A két futási számban Rex és Nyiraty révén szintén a bajaiak győztek. Részletes eredmények a következők:

60 m. síkfutás.

1. Rex Ernő 7:2 mp. 2. Boros Géza. 3. Nyiraty Dezső. Mellbevetéssel nyerve. 12 induló.

Helyből távugrás. (handikap.)

1. Devich Dezső 290 cm. scrotsch. 2. Boros G. 288 cm. 20 cm. előny. 3. Toth József Zombor 285 cm. (30 cm. előny.)

Súlydobás.

1. Devich Dezső 1037 m. 2. Dr. Adamkovich G. Zombor 990 m. 8 Jámor Kálmán 947 m.

Magasugrás.

1. Devich Dezső 162 cm. 2. Boros Géza 152 cm. 3. Rex Ernő 148. Devich a versenyt megnyerve tovább nem ugrott.

Távolugrás.

1. Devich Dezső 5 m. 67 cm. 2. Boros Géza 5 m. 56 cm. 3. Rex Ernő 5 m. 37 cm.

Diszkoszvetés.

1. Devich Dezső 32-47 m. 2. Mayer Jenő 29-30 m. 3. Boros Géza.

804. m. futás.

1. Nyiraty Dezső 2 p. 26 mp. 2. Kovács Ferenc. A többiek feladták!

Verseny után díjkiosztás volt, mely után a Zomboriak igaz jó kedvben s hangulatban tartották mindvégig a bajaiakat s a tánc csak a hajnali órákban ért véget.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. augusztus 31.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén bemutatta Berzevici elnök Esztergom vármegye, Hontvármegye és Temesvár város feliratát az obstrukció ellen és hat kérvényt az általános választói jog mellett. Ezek felett holnap lesz névszerinti szavazás. A mai szavazásokat is elhalasztották és aztán Antal Géza munkapárti beszélt az obstrukció ellen.

A Kossuth párt értekezlete

elé nagy érdeklődéssel tekintenek különösen a munkapártiak, mert ezek abban bizakodtak, hogy ez az értekeztet éket fog verni a harcoló ellenzék sorába. Ebben azonban csalódtak, mert Kossuth Ferenc a mai értekeztet elé olyan határozati javaslatot terjeszt, amely ki mondja az erelyes harc folytatását. A határozati javaslatot minden valószínűség szerint egyhangulag elfogadja a Kossuth párt.

A sajtószabadság.

megvédése érdekében összehívott újságírói közgyűlés ma délután teljesen nyugodtan fog lefolyni, mert kompromisszum jött létre a két határozati javaslat között.

Diszkvalifikáltak

Fényes Samut, özv. Achim Andrásné ügyvédjét. Fényest tudvalevőleg egy röpiratáért provokálta ifj. Zsilinszky Endre, akinek segédei egyoldalú jegyzőkönyvet tettek fel, amelyben Fényest fégyveres elégtételadásra képtelennek és méltatlannak mondják, mert az megfosztott tisztí rangjától.

Megőrült uri asszony.

Kassán az elmúlt éjszaka Zserba György huszárezredes felesége hirtelen megőrült és felmeztelenül futkosott az utcán. A szerencsétlen asszonyt bevitték az elmeógyógyintézetbe, férjét, aki hadgyakorlaton volt, táviratban értesítették a tragédiáról.

Megszökött fegyenc

A kassai fegyházból kömivesruhában megszököttette a gyilkosságért 12 évre elítélt Russai Isvánt a felesége. A szökésvényt eddig még nem sikerült elfogni.

NAPIHIREK.

Aranylakodalom. Szép családi ünnepélyt ül egy öreg házaspár szombaton délután. Scheer Adolf és neje sz. Eisenberg Rozália szombaton délután ülnek meg házasságuknak 50. évfordulóját. Ekkor lesz ugyanis félszázada annak, hogy az öreg házaspár, mint ifjú mátkapár egymásnak örök hűséget esküdött az oltár előtt.

A bajusz laborotválása dolgában kérdést intéz Szerkesztő ur hozzánk, asszonyokhoz, hogy mi a mi nézetünk ebben a dologban. Hát én erre csak a következő »apró« esetet mondom el: »Tegnapelőtt déliben ebédre készsülve, megterített asztalnál vártam haza az uramat. Egyszerre beállt hozzám egy csupasz arcú, bajusztaalan ur, akiről hirtelenében azt hittem, hogy bérletet gyűjtő színházi titkár. Közelebből szemügyre véve láttam, hogy az a csupasz arcú ur az én uram. Erre ugy elfogott az indulat, hogy a földhöz csaptam az asztalon volt edényeket és körmeimmel térképet rajzoltam az uram ábrázatára. Azt hiszem, hogy most már ismerik a véleményemet a férfiak bajusz borolulásáról.

Egy feleség.

Interpellációról szól éppen a mai cikkünk. Sürgetjük a régi interpellációinkban említett bajok orvoslását. Mindamellet most egy újabb interpellációkn van.

Van-e tudomása a hatóságnak, hogy a kolera már Ujpesten szedi az áldozatait?

Ha van erről tudomása, van-e valami terve, hogy miként védekeznek erélyesen a kolera veszedelem ellen?

Erre jó volna határozott választ kapni.

Izgalmas jelenet játszódott le ma délelőtt a Sugovica és a Ferenc-esatorna torkolatánál. Két hölgy fordott a szabadban. Mindketten vígan lubickoltak a vízben és úgy látszott, mintha kitűnő úszók volnának. Egyre merészebbek lettek, beljebb és beljebb hatoltak a mélybe. Egyszerre csak kétségbeesve segílyért kiáltottak és már-már elmerültek, amikor a partról egy bátor fiatalember a vízbe vetette magát és kimentette a két hölgyet.

TÁLLYA NYERGESHEGYI
1903-as

SZAMORODNI BOR

1/2 literes üvegben
ára: 2 korona.

Kapható Drescher Gyula cégnél Baja.

Jansen bioskopja már csak nagyon rövid ideig működik a városban. Dacára annak, hogy a publikum a legelkeesebben támogatja és tömegesen látogatja a vállalatot, a tulajdonos már előbb vállalt kötelezettsége miatt kénytelen hétfőn távozni Bajáról. Mielőtt azonban eltávoznék a város falai közül, még egy csomó érdekes és szép képet akar bemutatni, amely másornak a fénypontja a »Mózes élete« című képsorozat lesz. Másor augusztus hó 31-én csütörtökön és szeptember 1-én pénteken; 1. Medveadászat Malakka szigetén. Színes felvétel Pathé Frérestől. 250 méter hosszú kép. 2. A zsaroló vége. Hatásos dráma 12 képben, 300 m. hosszú kép. 3. Az áruló illatszere. Átdolgozta Garbagni, előadja Nick Winter detektív. Igen tréfás jelenet 15 képben, 350 m. hosszú. 4. Utazás Norvégián keresztül hajón és vasuton. Gyönyörű természeti felvétel 16 képben, 300 m. hosszú. 5. Borzasztó álmom a lakodalom előtt. Bűvészi jelenet 8 képben. 6. Cinchrou. Schneiderhüpfeln, közkívánatra. 7. Csapkelegyező gyár Franciaországban. Tauulmányos. 8. Ábrahám áldozata. Bibliai film. Színezett felvétel Pathé Frérestől. 9. Veszedelmes anyós. Igen tréfás jelenet 10 képben. 10. Tommy, mint házasságközvetítő. Igen humoros 10 képben.

Sötétség uralkodik esti 8 órakor az utcákon, különösen a Belváros felső részein. többek között a Mátyás király-téren, annak melékutcáiban és a Munkácsy-utcában. Csak 9 óra után gyújtják meg erre a lámpákat. Addig sötétben kell az embereknek botorkálniuk. Vajjon nem lehetne-e ezen segíteni!

Hirdetmény. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság folyó évi augusztus hó 12-én 22962 szám alatt kelt és a városháza hirdetési táblájára kifüggesztett hirdetmény szerint az égetett szeszfoliadékoknak pótdóval való megrovása tárgyában a szabad forgalomba átmert égetett szesz foliadékok folyó évi szeptember hó 1-én meglévő összes készlete, a mennyiben az elárusításra vagy kimerésre jogosultsággal bíró személyek birtokában 10 liter, más háztartásokban pedig a családó birtokában 5 liter tiszta alkoholt, a kistartályokban levő illatszerek súlya pedig 1 kilogrammot meghalad, a bajai m. kir. pénzügyőri szakasznál folyó évi szeptember hó három első napján az ott beszerzendő úrlapokon bejelentendők az 1908. évi XXVIII. t. c. 121. §-ában előírt pénzbüntetés terhe alatt.

Naponta **zene-estély** a Casinó-vendéglő nyárihelyiségében **Horváth Sándor** személyes vezetése mellett. A n. e. közönség szíves pártfogásár kéri

teljes tisztelettel **Preimájér Pál,**
Casinó-vendéglős.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY,

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Pályázati hirdetmény.

A bajai ipartestületnél megüresedett és évi 600 korona készpénz, lakás, világítás és a téli hónapokban fűtés elvezetével egybekötött szolgálai állásra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy kérvényeiket **f. évi szeptember hó 14. déli 12 óráig** az ipartestület hivatalánál nyujtsák be.

A szolgálai állásra vonatkozó feltételek az ipartestület hivatalában megtudhatók.

Baja, 1911. augusztus 29.

ELNÖKSÉG

ZONGORÁK

— ÉS PIANINÓK —

legszolidabban vásárolhatók

Ifj. Wagner Antal

zongora-teremben

BAJÁN.

Bácsmegeye legrégibb és legnagyobb zongora-
:: raktára ::

Tíz éves írásbeli
:: szavatosság! ::

Legelőnyösebb
fizetési feltételek! :

Törlesztéses kölcsönök

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Cipész-üzlet

átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész

Bajai m. k. adóhivatalnál ügyes

díjnak

azonnal alkalmazást nyer.

Szt. Antal-utca 28. számú

ház

szabad kezéből eladó. Értekezni lehet ott a házban.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házánál köteles vizet készletben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legártósbabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, cserép és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és I/a. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható **Grünhut Miksa**

Špitzer-féle tégla és cementárugyárában. Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

SCHÄTZ JÓZSEF budapesti sörnagykereskedő helybeli főlerakata
STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

„Góliát Maláta gyógsör”

a leghirvezebb egyetemi tanárok által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Góliát Maláta gyógsör 1 palack . . . . . 40 fillér.
Király salon sör 1 palack . . . . . 36 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállíttanak.

E különleges sörök a DREHER ANTAL és az Első Magyar Részvényserfőzde Kőbányai Sörfőzde gyártmányai.
Jégben hűtött palackok is kaphatók.

Legkitünőbb gyártmányú

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhetők

HAAS

ÉS

WEISZ

bútor, kárpitos- és
zongora-termeiben
BAJA.

A városházával szemben
a Bajavidéki Takarékpénz-
tár épületében. . . . .

Két-három középiskolát végzett fiu
FIZETÉSSEL

TANULOUL

felvétetik **NÁNAY LAJOS** könyv-
nyomdájában Baján.

A Bárány Szálloda

kellemes

nyári helyiségében

minden este s minden ünnep és vasár-
nap BURGER ARTUR első rangu
tamburás zenekara hangversenyez.

Naponta frissen csapolt sör. Minden
délelőtt különféle friss villásreggelik.
Kitünő italok, izletes ételek.

A nagyérdemű közönség szives párt-
fogását kéri

kitünő tisztelettel

Horváth János

vendéglős.

ETERNIT-PALA

HATSCHÉK SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes,

vörös-, fehér- és szürke színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedélárusító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

földekre 10-től 85 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozása alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.